

EVC als middel om leven lang leren vorm te geven

Kiek'n wa'j kunt

Groene onderwijsinstellingen slagen er opvallend goed in om met EVC-trajecten leren op de werkvloer gestalte geven. Het aantal projecten groeit omdat bedrijven het als integraal onderdeel van het personeelsbeleid invoeren. AOC Oost heeft de acquisitie zelfs op een laag pitje gezet.

De ontwikkeling en het succes van EVC-trajecten en competentiegericht leren binnen het aoc hangen met elkaar samen, zeggen Dick van der Meijden (I) en Herman Morssinkhof van AOC Oost

Een door AOC Oost uitgevoerd EVC-project (Erkenning Verworven Competenties) bij het werkvoorzieningschap DCW

Overzicht van EVC-aanbieders

Op de website van het Kenniscentrum EVC (www.kenniscentrumevc.nl) staan bijna tachtig EVC-projecten van groene onderwijsinstellingen onder de aangeboden projecten.

- AOC Friesland 3 opleidingen sector voeding (niveau II, III)
- AOC Oost 55 opleidingen in de sectoren: groene ruimte, bloem, dier, voeding, plant (niveau. II, III en IV) en AKA (niveau I)
- AOC Terra 6 in de sector groene ruimte (niveau I, II, III en IV)

- Citaverde College 14 projecten in de sectoren: dier, groene ruimte, plant en voeding (niveau II, III en IV) en AKA (niveau I)
- Edudelta Onderwijsgroep 5 projecten in de sectoren groene ruimte (niveau. II, III en IV) en AKA (niveau I)

Het kenniscentrum merkt op dat het overzicht niet compleet is: de aanbieders zijn zelf verantwoordelijk om hun aanbod op de site te zetten. Daarnaast is het zo dat niet alle aanbieders ook worden uitgevoerd.

in Enschede werd op 14 november beloond met de EVC-duurzaamheidsprijs. Tegelijkertijd ontving Céhave voederbedrijven de EVC-aanmoedigingsprijs voor het EVC-traject dat door Helicon Opleidingen wordt uitgevoerd. Het is niet de eerste keer dat het kenniscentrum EVC een door een groene onderwijsinstelling uitgevoerd project met een prijs belooft. Zo ontving Heinz in 2003 een prijs voor het EVC-project dat door Groenhorstcollege werd uitgevoerd en in 2005 was het de beurt aan de gemeente Zwolle project bij AOC de Groene Welle. “Inderdaad opvallend”, vindt Stieneke Boerma, werkzaam bij het Kenniscentrum EVC en van daaruit betrokken bij de EVC-prijzen: “Het is meer dan toeval. Aoc’s zijn niet zo groot en daardoor mogelijk flexibeler, en ze lijken beter herkenbaar voor de branche.”

Groei

Kennelijk slaagt het groene onderwijs erin om met EVC op een succesvolle manier samen te werken en vorm te geven aan leren op de werkplek. Op deze manier werken ze aan een kennissamenleving zoals de Europese leiders in 2000 voor ogen hadden. Die leiders formuleerden toen een aantal doelen: Het percentage volwassenen dat deelneemt aan leven lang leren moet in 2010 minimaal

12,5 procent bedragen. En Nederland is nog wat ambitieuzer: ten minste 20 procent van de 25-65 jarigen moet dan aan onderwijs- en trainingsactiviteiten deelnemen.

Met de projectdirectie Leren & Werken (www.leren-werken.nl), een initiatief van de ministeries van OCW en SZW, wil de overheid zorgen dat leven lang leren stimuleren. Onderwijsaanbieders en bedrijfsleven werken samen met veel andere organisaties in de keten zoals brancheorganisaties, gemeenten, CWI of UWV.

Omdat EVC een van de mogelijkheden is om vorm te geven aan die doelstelling, ondersteunt de projectdirectie Leren & Werken projecten financieel met tijdelijke stimuleringsmaatregelen. Herman Morssinkhof, hoofd Trainingen & Projecten van AOC Oost is blij met die ondersteuning. Zijn aoc heeft die gebruikt om de organisatie rond EVC te versterken en te professionaliseren voor de meer dan honderd EVC-trajecten die hij uitvoert. Het zijn niet alleen projecten in het groenonderhoud zoals bij het winnende DCW-project, maar ook in de voeding, diervverzorging of plantenteelt. Het aantal projecten groeit bijna harder dan het aoc aankan. “We hebben de acquisitie daarom op een laag pitje gezet”, zegt Morssinkhof.

Aarzelen

Wat maakt het dat zoveel bedrijven belangstelling tonen voor EVC? “Veel van onze medewerkers met een afgebroken schoolopleiding zijn nogal huiverig voor onderwijs”, vertelt Ellen Detert van DCW. “Met een EVC-traject lukt het wel om hen te scholen.” Ook Anton Pots van Soweco, een ander Twents werkvoorzieningschap dat met AOC Oost een EVC-project uitvoert, merkte aanvankelijk veel aarzeling bij de deelnemers. Onder het motto ‘Kiek’n wa’j kunt’ heeft hij ze daarom zelf in het Twents voorgelicht over wat de bedoeling is. Vijf jaar geleden namen twintig deelnemers aarzelend deel aan een eerste pilot voor niveau I. Gaandeweg het project werden ze enthousiaster: 80 procent wilde na hun diplomering ook een vervolgprijs doen om een niveau II-diploma te halen.

Talenten in bedrijf

“Juist vanwege de aarzeling bij potentiële deelnemers is het heel belangrijk dat mensen uit het bedrijf zelf de voorlichting verzorgen”, vindt Dick van de Meijden. Hij is als projectleider vanuit het aoc betrokken bij de uitvoering van EVC-trajecten. Voordat een traject daadwerkelijk start, investeert hij heel veel tijd in de voorbereiding met de mensen van het bedrijf zoals de leidinggevenden of de ondernemingsraad. Hij bespreekt →

De medewerkers van DCW waren trots toen zij op 14 november in Rotterdam op het podium stonden om de prijs in ontvangst te nemen

de beschrijvingen van kwalificatieprofielen en kerntaken zoals die in de CKS-kwalificatiedossiers staan. “Belangrijk,” vindt hij, “omdat helder moet zijn of we het over dezelfde dingen hebben: Komt een kwalificatieprofiel overeen met de functiebeschrijvingen in het bedrijf?” Soms moet Van der Meijden een functieomschrijving aanscherpen, soms helpt het de mensen van het bedrijf zelf beter zicht te krijgen op de functies van hun medewerkers. Pas als ze het eens zijn over de uitgangspunten, en de ondernemingsraad instemt, kan het project echt beginnen.

Medewerkers uit het bedrijf vervullen in het hele traject een essentiële rol. Ze geven de voorlichting, houden intakegesprekken, begeleiden en nemen assessments af. Ze zijn daarvoor geschoold door Cinop. “Belangrijk dat het bedrijf die taken zelf uitvoert,” vinden Morssinkhof en Van der Meijden, “zij moeten zicht krijgen op de talenten in hun bedrijf. Dat is onmogelijk wanneer wij als aoc die begeleiding alleen zouden uitvoeren.” Medewerkers van AOC Oost vervullen wel de rol van portfoliobegeleider of assessor, maar de eerste verantwoordelijkheid ligt bij de mensen van

het bedrijf. Pas als duidelijk is dat er leemtes zijn in de kennis of vaardigheden, krijgen de medewerkers van AOC Oost een nadrukkelijke rol. Zij verzorgen workshops, altijd in het bedrijf zelf. Morssinkhof benadrukt dat de deelnemers nooit in het gebouw van AOC Oost komen. Toch is er een duidelijke link met het onderwijs.

Invloed

Onderwijsontwikkeling en de ontwikkeling van de EVC-trajecten hangen met elkaar samen. Morssinkhof benadrukt dat het succes – er werken vanuit het aoc zo’n 35 fte’s in die trajecten – deels voortkomt uit het werk van de afdeling Ontwikkeling en Innovatie van het aoc, de afdeling die zich bezighoudt met het competentiegericht leren. De EVC-procedure en de maatwerktrajecten zijn producten die er uit voortkomen. Maar ook andersom hebben deze projecten invloed op het reguliere onderwijs. “Het scherpt docenten in de beeldvorming van de beroepsprofielen”, zegt Van der Meijden, die ook opleidingscoördinator is van de mbo-opleiding voeding: “Ze kunnen de leerlingen beter opleiden voor het vak. En omdat de EVC-trajecten heel nadrukkelijk de praktijk als uitgangspunt nemen, helpt het ook in de beeldvorming van hoe je competentiegericht leren vorm kunt geven.”

Dicht bij praktijk

De kroon op het werk van elk EVC-project is natuurlijk de diplomering van de deelnemers. Maar daar is het niet alleen om te doen, vindt Detert van DCW: “Het levert veel meer op, het motiveert deelnemers.” Dat blijkt bijvoorbeeld uit een aantoonbaar lager ziekteverzuim. En omdat DCW meer zicht krijgt op de kwaliteiten van de medewerkers, kan het bedrijf ook andersoortig werk aannemen. Zo ontdekten ze bijvoorbeeld dat een van medewerkers uit de schoffelploeg in het weekend scheidsrechter is. “Zo iemand heeft leidinggevende capaciteiten en kan meer.” Pots van Soweco vult aan dat EVC-trajecten het vakmanschap van het bedrijf ook zichtbaar maakt. “Je kunt aan je klanten uitleggen dat je met gediplomeerde vakkrachten werkt.” Morssinkhof weet dat er berekeningen zijn dat het per persoon in de bedrijfsvoering 9.000 tot 13.000 euro kan opleveren.

Zowel Soweco als DCW voeren EVC-trajecten nu integraal in. Beide werkvoorzieningschappen scholen nu jaarlijks grotere groepen medewerkers op niveau I, II of III. Het gaat niet alleen meer om werken in het groen, maar ook om trajecten voor facilitair medewerker of cateringmedewerkers. In alle gevallen voert AOC Oost die projecten uit. “Niet alleen vanwege een persoonlijke klik,” zeggen zowel Detert als Pots, “maar ook omdat ze heel goed zijn in het leveren van maatwerk en dicht bij de praktijk staan.”

Dat groene onderwijsinstellingen dicht bij de praktijk staan, zegt ook Stieneke Boerma van het Kenniscentrum EVC als ze naar een verklaring zoekt waarom groene onderwijsinstellingen het goed doen. Dit jaar hadden zich voor de duurzaamheidsprijs niet meer dan zes bedrijven aangemeld. Van een deel van die projecten vond de jury dat ze niet goed genoeg waren. DCW was van die zes de beste. De medewerkers van DCW waren trots toen zij op 14 november in Rotterdam op het podium stonden om de prijs in ontvangst te nemen. □